

Afval van huishoudens, 1985-2020

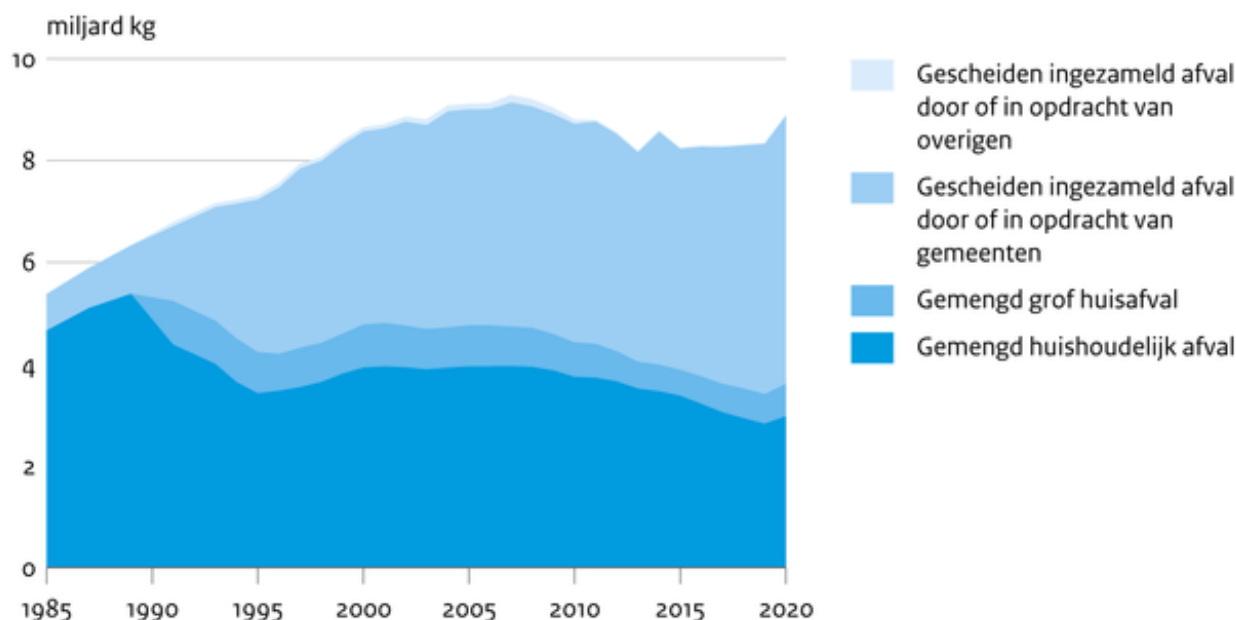
Indicator | 8 juli 2021

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

In de jaren tachtig en negentig is de hoeveelheid huishoudelijk afval die jaarlijks in Nederland vrijkomt sterk toegenomen. Tussen 2000 en 2007 is de groei veel minder, en tussen 2007 en 2013 is er zelfs sprake van een daling. Vanaf 2014 laat de vrijgekomen hoeveelheid een licht stijgende tendens zien. In 2020 is er weer meer huishoudelijk afval ingezameld mede vanwege de lockdowns rond de coronapandemie. De fractie gescheiden ingezameld afval van huishoudens is toegenomen van 45 procent in 2000 naar 59 procent in 2020.

[figuurgroep]

Afval van huishoudens

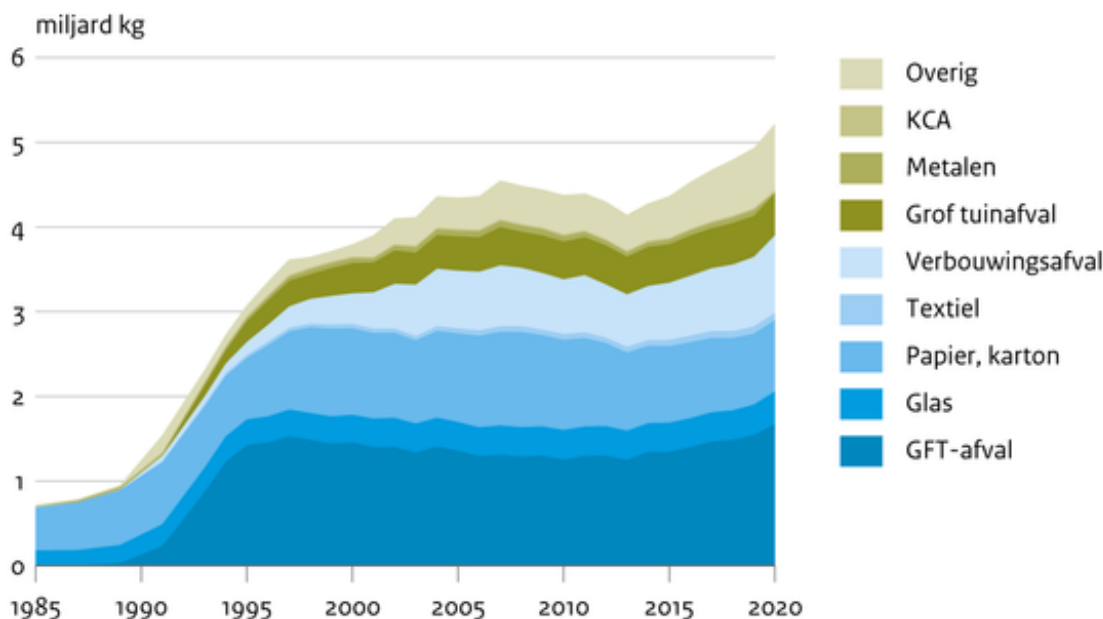

Bron: CBS

CBS/jul21
www.clo.nl/nl014035

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xlsx\)](#) [3]
- [Download data \(ods\)](#) [4]

Gescheiden ingezameld afval van huishoudens

Bron: CBS

 CBS/jul21
 www.clo.nl/nl014035

- [Download figuur](#) [5]
- [Download data \(ods\)](#) [6]
- [Download data \(xlsx\)](#) [7]

[/figuurgroep]

Lockdowns leidden tot meer huishoudelijk afval in 2020

Na een periode waarin de hoeveelheid afval van huishoudens ieder jaar toeneemt, treedt er tussen 2000 en 2007 een afvlakking op van de groei. Na 2007 daalt de hoeveelheid huishoudelijk afval jaarlijks.

In 2014 is er weer iets meer huishoudelijk afval ingezameld dan het jaar ervoor. Na een lichte daling in 2015 neemt vanaf 2016 de hoeveelheid jaarlijks weer iets toe. In 2020 nam de hoeveelheid fors toe omdat mensen door de lockdowns in verband met corona vaker thuis waren en thuis meer afval weggooiden. In 2020 kwam 8,9 miljard kg huishoudelijk afval vrij. Tussen 2000 en 2019 is de fractie gescheiden ingezameld huishoudelijk afval toegenomen van 45 naar 59 procent.

Hoeveelheid gescheiden ingezameld afval

In de jaren negentig van de vorige eeuw is de hoeveelheid gescheiden ingezameld huishoudelijk afval sterk toegenomen. Dit komt vooral doordat veel gemeenten de gescheiden inzameling van GFT-afval invoerden. Ook is er toen meer oud papier en glas door de gemeenten ingezameld. Vanaf 1998 neemt het scheiden van huishoudelijk afval minder snel toe: van 3,6 miljard kg in 1998 tot 4,6 miljard kg in 2007.

Na 2007 daalt de jaarlijkse hoeveelheid gescheiden ingezameld afval licht tot 4,1 miljard kg in 2013. Deze daling wordt deels veroorzaakt doordat er steeds minder oud papier wordt ingezameld. Ondanks dat in 2010 de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingen ingevoerd wordt, is er in dat jaar iets minder afval gescheiden ingezameld dan in 2009. Vanaf 2014 neemt de hoeveelheid

weer toe naar 5,3 miljard kg in 2020.

Lockdowns maken einde aan jarenlange daling gescheiden ingezameld papier

De jaarlijkse hoeveelheid gescheiden ingezameld papier verdubbelt tussen 1985 en het begin van deze eeuw van 0,5 tot ongeveer 1 miljard kg. Vanaf 2000 groeit de hoeveelheid nog maar licht tot 1,1 miljard kg in 2008.

Na 2008 halen de gemeenten jaarlijks minder oud papier op. Na deze jarenlange afname is de hoeveelheid gescheiden ingezameld papier in 2020 toegenomen tot 0,84 miljard kg, een lichte stijging ten opzichte van 2019. Dit komt doordat er tijdens de lockdowns meer besteld werd bij online winkels en de kartonnen verpakkingen werden weggegooid.

Beleid

De uitgangspunten voor het beleid worden omschreven in de notitie Publiek kader huishoudelijk afval 2025 (VANG-HHA, 2014). Binnen het kader van de circulaire economie wil men de grondstoffen- en materiaalketens zoveel mogelijk sluiten. De ambitie is dat in 2020 maximaal 100 kg grof én fijn restafval per jaar per inwoner naar de eindverwerking (verbranden) gaat. In 2025 zou dit verder terug gebracht zijn tot maximaal 30 kg restafval per jaar.

Referenties

- CBS (2004). [Statistiek gemeentelijk afval: opzet van het onderzoek](#) [8]. CBS, Voorburg / Heerlen.
- CBS (2010). [Minder huishoudelijk afval en meer plastic ingezameld](#) [9]. Webmagazine, 12 juli 2010. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2018). [Gemeenten zamelen meer afval gescheiden in](#) [10]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2019). [Nauwelijks meer afval, beter gescheiden](#) [11]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2021). [StatLine: Gemeentelijke afvalstoffen, hoeveelheden](#) [12]. CBS, Den Haag / Heerlen.
- IenM (2011). [Brief van staatssecretaris Atsma \(IenM\) over meer waarde uit afval](#) [13]. Kamerstuk 30872-79. 26-08-2011. Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Den Haag.
- RIVM (2001). Monitoring prioritaire afvalstoffen 1999. RIVM, Bilthoven.
- VANG-HHA (2014). [Publiek kader huishoudelijke afval 2025](#) [14]. Ministerie Infrastructuur en Milieu, Den Haag, Bestuurlijke commissie Milieu, Energie en Mobiliteit VNG, Apeldoorn, NVRD, Dalfsen.

Relevante informatie

- Meer informatie over het huishoudelijke afval is te vinden in de databank [StatLine](#) [15] van het CBS en bij [Rijkswaterstaat Leefomgeving](#) [16] (zie onder andere [Afval Circulair](#) [17]).

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Afval van huishoudens

Omschrijving

Ontwikkeling van de hoeveelheid afval die vrijkomt bij huishoudens tussen 1985 en 2020, verdeeld naar gemengd ingezameld afval, grof gemengd ingezameld afval en gescheiden ingezameld afval. Het gescheiden ingezamelde afval is verdeeld naar inzamelende instantie (gemeenten, overig) en naar de diverse afvalstromen.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

Definities van de genoemde afvalstromen en informatie over de wijze waarop bovenstaande gegevens tot stand zijn gekomen zijn te vinden in het artikel [Statistiek gemeentelijk afval: opzet van het onderzoek](#) [8] (CBS, 2004).

Basistabel

[StatLine: Gemeentelijke afvalstoffen, hoeveelheden](#) [12] (CBS, 2021)

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Er zijn gegevens over de diverse afvalstromen, de wijze van inzameling en de inzamelende instantie. De gegevens zijn beschikbaar voor Nederland, per provincie, per gemeente, naar mate van stedelijkheid van de gemeenten en naar grootte van de gemeenten.

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Achtergrondliteratuur

[Statistiek gemeentelijk afval: opzet van het onderzoek](#) [8] (CBS, 2004) [Minder huishoudelijk afval en meer plastic ingezameld](#) [9] (CBS, 2010) [Gemeenten zamelen meer afval gescheiden in](#) [10] (CBS, 2018) [Nauwelijks meer afval, beter gescheiden](#) [11]. (CBS, 2019)

Opmerking

De gegevens over huishoudelijk afval in het Compendium voor de Leefomgeving wijken af van die het CBS publiceert in de databank StatLine (CBS, 2021). Dit verschil komt door:

- Het afval dat door derden is ingezameld: dit afval (vooral wit- en bruingoed dat via de detailhandel is ingezameld en oud papier en karton) is wel in het Compendium voor de Leefomgeving inbegrepen

maar niet in de cijfers in de StatLine-tabel.

- Het verbouwingsafval (zoals puin, hout, metalen en vlakglas). In de StatLine-tabel is al het door gemeenten ingezamelde verbouwingsafval toegerekend aan het afval van huishoudens. Voor het bepalen van de cijfers in het Compendium voor de Leefomgeving is maar een deel van dit afval toegedeeld aan de huishoudens. Reden daarvoor is dat een deel van dit afval niet door huishoudens maar door bedrijven is afgegeven. Het gaat daarbij vooral om aannemersbedrijven die hun verbouwingsafval afgeven bij milieustraten. In het verleden is daarom tussen het RIVM en CBS afgesproken dat 50 procent van het verbouwingsafval aan het huishoudelijk afval wordt toegerekend. In het onderzoek over 2003 is navraag gedaan naar het acceptatiebeleid van verbouwingsafval van bedrijven door gemeenten.

Daaruit bleek dat ongeveer 85 procent van het door de gemeenten ingezameld verbouwingsafval afkomstig is van huishoudens. Dat het aandeel van de huishoudens hoger ligt komt onder andere door een strikter acceptatiebeleid van milieustraten. Steeds meer milieustraten accepteren geen afval meer van bedrijven. Gezien deze ontwikkeling is in overleg tussen het toenmalige Ministerie van VROM, Uitvoering Afvalbeheer en het CBS afgesproken om met terugwerkende kracht het aandeel van huishoudens te laten toenemen van 50 naar 85 procent. Voor 2000 en eerder wordt het oude percentage van 50 procent gehanteerd. In 2001, 2002 en 2003 stijgt dit percentage naar respectievelijk 60, 70 en 80 procent. Voor 2004 en later wordt 85 procent van het verbouwingsafval aan het huishoudelijk afval toegerekend.

Het CBS ontvangt nog regelmatig aanvullingen en correcties over de gegevens van oudere jaren. Daarom hebben de cijfers over de jaren 2017, 2018 en 2019 de status 'nader voorlopig'. Ze kunnen nog worden aangepast maar de omvang van die aanpassing zal beperkt zijn.

Betrouwbaarheids codering

Schatting gebaseerd op een groot aantal (zeer accurate) metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2021). [Afval van huishoudens, 1985-2020](#) [18] (indicator 0140, versie 35 , 8 juli 2021). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl014035>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0140> [2]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0140_001g_clo_35_nl.png [3]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0140-001g-clo-35-nl.xlsx> [4]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0140-001g-clo-35-nl.ods> [5]
https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0140_002g_clo_35_nl.png [6]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0140-002g-clo-35-nl.ods> [7]
<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0140-002g-clo-35-nl.xlsx> [8] <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2004/46/statistiek-gemeentelijk-afval-opzet-van-het-onderzoek> [9]
<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2010/28/minder-huishoudelijk-afval-en-meer-plastic-ingezameld> [10]
<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/26/gemeenten-zamelen-meer-afval-gescheiden-in> [11]
<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/26/nauwelijks-meer-afval-beter-gescheiden> [12]
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83558NED/table?dl=517D> [13]
<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30872-79.html> [14] <http://www.vang-hha.nl/publish/pages/106302/publiek-kader-huishoudelijk-afval-2025.pdf> [15] <https://opendata.cbs.nl/> [16] <https://www.rwsleefomgeving.nl/> [17] <https://www.afvalcirculair.nl/> [18]
<https://www.clo.nl/indicatoren/nl014035>

